

رای شماره ۴۷ مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۷ هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری

موضوع

هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی شماره پرونده : هـ ع / ۹۸۰۰۰۰۶ شماره دادنامه : ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۰۴۷ تاریخ: ۲۷/۲/۹۹

شاکس: آقای محمدرضا محمدی طرف شکایت : اداره نظارت بر مؤسسات پولی غیربانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موضوع شکایت و خواسته : ابطال تبصره ۱ ردیف ۲-۳ و ردیف ۱۲-۲ از ماده ۲ شیوهنامه تسویه و پرداخت وجوه سپرده‌های تعاونی اعتباری ثامن الحجج (ع) شکای دادرخواستی به طرفیت اداره نظارت بر مؤسسات پولی غیربانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به خواسته ابطال تبصره ۱ ردیف ۲-۳ و ردیف ۱۲-۲ از ماده ۲ شیوهنامه تسویه و پرداخت وجوه سپرده‌های تعاونی اعتباری ثامن الحجج (ع) به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرر مورد شکایت به قرار زیر می باشد: تبصره ۱ ردیف ۲-۳ منظور از مبلغ خالص قابل پرداخت برای سپرده‌گذاران بر مبنای مانده سپرده‌های آنان تا تاریخ ۱۳۹۴/۱۱/۱ می باشد. ردیف ۱۲-۲ در صورت عدم مغایرت در اطلاعات مشتریان از قبیل اطلاعات هویتی، شماره حساب، مبلغ قابل پرداخت و کامل بودن مدارک هویتی، مشتری نسبت به تکمیل دقیق بخش تعهدنامه گواهی تسویه حساب، اقدام و اعلام می نماید که تمامی حقوق خود را بابت تسویه و بستن حساب نزد تعاونی دریافت کرده و حق طرح هیچگونه ادعایی در خصوص حساب تسویه شده در تعاونی مذکور و بانک پارسیان نخواهد داشت. دلایل شاکس برای ابطال مقرر مورد شکایت: شاکس به موجب دادرخواستی تقاضای ابطال مقررات مورد شکایت را مطرح کرده و در تبیین مبنای خواسته خود اعلام کرده است: ۱- در ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی کشور، موارد نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری بر شمرده شده و اعمال اختیارات مقرر در آن ماده منوط به تصویب شورای پول و اعتبار است. ولی اختیارات فوق ارتباطی با صدور شیوهنامه مورد شکایت ندارد. ضمن آنکه بر اساس بند «هـ» ماده ۳۹ قانون پولی و بانکی کشور، در صورتی که قدرت پرداخت بانکی به خطر بیفتد یا سلب شود، با پیشنهاد بانک مرکزی و تصویب شورای پول و اعتبار اداره بانک برعهده بانک مرکزی قرار می گیرد و یا ترتیب دیگری برای اداره آن تعیین می شود. با توجه به اینکه شورای پول و اعتبار به موجب مصوبه‌ای بانک پارسیان را به عنوان مرجع اداره مؤسسه ثامن الحجج انتخاب کرده، مبنایی برای وضع شیوهنامه مورد شکایت توسط بانک مرکزی وجود ندارد و بانک مرکزی از حدود اختیارات خود خارج شده است. ۲- طبق ماده ۹۲ قانون برنامه سوم توسعه، تبصره ۲ ماده ۱ قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی و ماده ۱۸ ضوابط سیاستی و نظارتی شبکه بانکی کشور در سال ۱۳۸۸ مصوب شورای پول و اعتبار، بانک مرکزی موظف به جلوگیری از ادامه فعالیت مؤسسات غیرمجاز می باشد و بر همین اساس، صدور شیوهنامه مورد شکایت بدون عمل به وظیفه فوق، مبنایی ندارد. ۳- به موجب قانون اصلاح ماده ۱۵ قانون عملیات بانکی بدون ربا و الحاق دو تبصره به آن، کلیه قراردادهای منعقد بین مشتری و بانک در حکم اسناد لازم الاجرا و تابع مفاد آیین نامه اجرایی اسناد رسمی می باشد. ولی بانک مرکزی با صدور مقرر مورد شکایت عملاً قراردادهای منعقد بین مؤسسه ثامن الحجج و مشتریان را از تاریخ ۱۳۹۴/۱۱/۱ فسخ کرده است. در پاسخ به شکایت مذکور معاون دادستان عمومی و انقلاب تهران و رئیس هیأت تصفیه تعاونی اعتباری ثامن الحجج به موجب لایحه شماره ۳۹۹/۹۷/ص ح مورخ ۱۳۹۷/۴/۶ در پاسخ به شکایت مطروحه اعلام کرده است که: مصوبات و دستورالعملهای صادره از سوی بانک مرکزی برای کلیه بانکها و تعاونی‌های اعتباری لازم‌الرعایه می باشد و تنها زمانی قابل ابطال است که خلاف شرع و قوانین موضوعه باشد. این در حالی است که وفق ماده ۱۱ قانون عملیات بانکی بدون ربا و قانون پولی و بانکی کشور، نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری از وظایف بانک مرکزی است و شیوهنامه مورد اعتراض در خصوص مؤسسات اعتباری ثامن الحجج نیز در راستای موازین قانونی فوق صادر شده است. نظریه تهیه کننده گزارش: با امعان نظر به ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی کشور بر چگونگی نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری و لزوم تصویب شورای پول و اعتبار و توجهاً به بند (هـ) ماده ۳۹ قانون پولی و بانکی کشور و عدم توجه به جایگاه نهاد فوق الاشعار در تصویب مصوبه مورد شکایت و با لحاظ ماده ۱۵ قانون عملیات بانکی بدون ربا و عدم توجه به اعتبار اسناد رسمی لازم الاجرا در ما نحن فیه اعتقاد به ابطال آن را دارم. تهیه کننده گزارش: جواد سپهری کیارای هیأت تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری بر اساس بند (ب) ماده ۱۱ قانون پولی و بانکی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عنوان تنظیم کننده نظام پولی و اعتباری کشور موظف به نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری طبق مقررات این قانون می باشد و در چهارچوب صلاحیت فوق به ساماندهی وضعیت تعاونی اعتباری ثامن الحجج (ع) در قالب انجام اقداماتی مانند صدور شیوه نامه مورد شکایت پرداخته است و با عنایت به اینکه شورای پول و اعتبار نیز در جلسات مختلف خود از جمله در یک هزار و دویست و سیزدهمین جلسه این شورا در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹ به تأیید اقدامات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص تعاونی اعتباری ثامن الحجج (ع) پرداخته، بنابراین مقرر مورد شکایت خلاف قانون و خارج از اختیار نبوده، لذا به استناد بند (ب) ماده ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ رای به رد شکایت صادر و اعلام می کند. رای صادره ظرف مدت بیست روز از تاریخ صدور از سوی ریاست ارزشمند دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان قابل اعتراض است. دکتر زین العابدین تقوی - رئیس هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب